

1. НБУ зможе зберігати свої запаси готівки в Ощадбанку, Укргазбанку, Райффайзен Банку Аваль та УкрСібБанку, +1 бал

змінити 199 (інше в держуправлінні) на 303 (банківський сектор)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0389500-16#Text>

04.10.2016, НБУ

Правління Національного банку України 28 вересня 2016 року прийняло постанову № 389 “Про затвердження Положення про критерії та порядок відбору банків, які можуть залучатися до зберігання запасів готівки Національного банку України” (далі – Постанова № 389).

Нагадаємо, що у серпні 2016 року затверджено Концепцію організації готівкового обігу в Україні, якою передбачено перехід на делеговану модель готівкового обігу. Наразі тривають зустрічі з банківсько спільнотою з цього приводу.

Відповідно Національний банк розміщуватиме свої запаси банкнот і монет в сховищах уповноважених банків.

Постановою № 389 визначено критерії, за якими здійснюватиметься відбір банків, які можуть залучатися до зберігання запасів готівки Національного банку України, та порядок визначення статусу уповноважених банків.

Зокрема для відбору банків застосовуватимуться такі критерії:

- держава володіє часткою статутного капіталу понад 75% або контрольний пакет яких належить міжнародним фінансовим та банківським установам, які мають міжнародний рейтинг інвестиційного класу від міжнародно-визнаних рейтингових агенцій. Банки, які відповідають цьому критерію, не залучатимуться до зберігання запасів готівки Національного банку, якщо щодо них або до власників істотної участі в них, або до пов'язаних з ними осіб, або до їх кінцевих бенефіціарних власників застосовано санкції іноземними державами – членами Організації економічного співробітництва та розвитку, Європейським Союзом чи Україною;
- які здійснюють на підставі письмового дозволу Національного банку України операції “Перевезення валютних цінностей та інкасація коштів” не менше ніж 10 років.

Статус уповноваженого банку, який може залучатися до зберігання запасів готівки Національного банку України, визначається рішенням Правління Національного банку України.

Також Постановою № 389 визначаються підстави для позбавлення банку статусу уповноваженого. Йдеться про невідповідність банку вищезазначеним критеріям та

порушення ним умов договору про зберігання запасів готівки чи вимог нормативно-правових актів Національного банку.

Постанова № 389 набирає чинності з 5 жовтня 2016 року.

Звернення банків для надання статусу уповноваженого має містити інформацію про:

- частку статутного капіталу, якою володіє держава в зазначеному банку, або належність контрольного пакета акцій банку міжнародним фінансовим та банківським установам, що мають міжнародний рейтинг інвестиційного класу, підтверджений у бюлетені однієї з провідних світових рейтингових компаній;
- застосування протягом останніх 12 місяців Україною, іноземними державами – членами Організації економічного співробітництва та розвитку чи Європейського Союзу санкцій до власників істотної участі в банку або до пов'язаних з ними осіб;
- застосування Національним банком протягом останніх шести місяців заходів впливу у вигляді обмеження, зупинення чи припинення здійснюваних банком операцій;
- наявність письмового дозволу на здійснення банком перевезення валютних цінностей та інкасації коштів;
- наявність у власності банку державних облігацій України, які не обтяжені будь-якими іншими зобов'язаннями, що можуть бути передані у забезпечення Національному банку;
- досвід роботи банку з організації касового обслуговування та здійснення перевезення валютних цінностей та інкасації коштів;
- обсяги касових оборотів банку та здійснення перевезення банком валютних цінностей та інкасації коштів за три останніх роки;
- обсяги отриманих підкріплень та зданих надлишків банкнот і монет від/до підрозділів Національного банку за три останніх роки;
- відповідність технічного стану сховищ вимогам нормативно-правових актів Національного банку з наданням копій відповідних сертифікатів;
- наявність розгалуженої мережі відокремлених підрозділів банку (із представництвом у кожному регіоні) на території України;
- можливий обсяг запасів готівки для передавання на зберігання відповідно до класу опору сховищ та ліквідного забезпечення;
- прогностні обсяги підкріплення запасів готівки у сховищах банку, вивезення надлишків придатної та не придатної до обігу готівки із запасів готівки на зберігання до Національного банку;
- прогностні обсяги підкріплення операційної каси та вкладення з операційної каси до запасів готівки Національного банку;
- можливу структуру клієнтської бази із числа підрозділів банків України.

Національний банк України розглядатиме звернення банків з урахуванням цих критеріїв, протягом 30 календарних днів із дня його отримання та, у разі відповідності, надаватиме їм статус уповноваженого. З уповноваженими банками укладатиметься договір про зберігання запасів готівки Національного банку України.

2. Підвищено посадові оклади працівникам органів місцевого самоврядування, +1 бал

змінити 603 (ринок праці) на 102 (децентралізація)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/353-2017-%D0%BF#Text>

24.05.2017, Верховна Рада України

Відповідні зміни внесено до постанови щодо упорядкування структури та умов оплати праці працівників органів місцевого самоврядування, органів прокуратури.

Крім того, документом також поновлено норму щодо виплати надбавки за високі досягнення у праці або за виконання особливо важливої роботи посадовим особам сільських і селищних рад.

3. Національний банк пом'якшив вимоги до кредитних посередників банків, +1 бал

змінити 401 (регулювання бізнесу) на 302 (ринки капіталу та та небанківські фінустанови)

https://bank.gov.ua/admin_uploads/law/08082018_91.pdf

06.03.2018, НБУ

Національний банк України на прохання банківської спільноти та проаналізувавши практичний досвід пом'якшив вимоги до кредитних посередників банків. А саме:

- скасував вимоги щодо розміщення на веб-сторінці банку фотографій працівників кредитного посередника, а також реквізитів кожного посередницького договору;
- зменшив вимоги до працівників кредитних посередників, які здійснюють обслуговування споживачів (залишаються вимоги лише щодо їх ділової репутації та рівня знань у сфері споживчого кредитування);
- передбачив можливість пред'явлення у різні банки однієї довідки уповноваженого органу про наявність або відсутність заборгованості з податків і зборів (обов'язкових платежів), що видається фізичній особі;
- надав можливість банку не здійснювати перевірку/контроль за дотриманням фізичними особами – працівниками кредитного посередника встановлених вимог за умови, що цим кредитним посередником є інший банк/юридична особа, які забезпечують такий контроль;
- встановив вимогу щодо виключення кредитного посередника з переліку кредитних посередників у сфері споживчого кредитування на ринку банківських послуг (далі – перелік) у разі нездійснення відповідної діяльності протягом року з дати включення до переліку (замість вимоги про розірвання банком посередницького договору).

Окрім того, були внесені зміни до Положення про надання банками Національному банку України інформації про укладені договори у сфері споживчого кредитування та ведення переліку кредитних посередників, затвердженого постановою Правління НБУ від 08.06.2017 №50. Зокрема, щодо необхідності інформування банком Національного банку про види діяльності, які здійснюватимуться певним кредитним посередником у сфері споживчого кредитування в інтересах банка-кредитодавця, згідно зі статтею 6 Закону України "Про споживче кредитування". Відповідні зміни затверджені постановою Правління Національного банку України від 05 березня 2018 року №23 "Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України", яка набирає чинності 7 березня 2017 року. Цим документом вносяться зміни до Положення про встановлення вимог до кредитних посередників банків та їх діяльності у сфері споживчого кредитування, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 08.06.2017 №50, та до Положення про ведення переліку. Після набрання Постановою №23 чинності банкам необхідно буде надати Національному банку інформацію про посередницькі договори з урахуванням внесених цією постановою змін. Зазначена інформація має бути надана банками у 30-денний строк із дня доведення НБУ до їх відома змін до технічних умов ведення переліку та до програмного забезпечення для автоматизованого ведення переліку.

4. Національний банк розробив Методичні рекомендації щодо організації корпоративного управління в банках України, +2 бали

змінити 404 (корпоративне управління) на 303 (банківський сектор)

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Decision_03122018_814-rsh

07.12.2018, НБУ

Національний банк України розробив та надіслав банкам Методичні рекомендації щодо організації корпоративного управління. Головна мета документу - підвищення рівня корпоративного управління в банківському секторі України з урахуванням прийнятих законодавчих змін* та рекомендацій Базельського комітету з питань банківського нагляду щодо корпоративного управління та кращих міжнародних практик. Документ містить рекомендації з питань організації корпоративного управління, зокрема щодо:

- відповідальності, функцій, складу та порядку роботи ради банку, її колективної придатності;
- формування, складу, повноважень і порядку роботи комітетів ради банку
- ролі ради банку в забезпеченні ефективного функціонування системи внутрішнього контролю в банку;
- впровадження ефективної політики винагороди, яка буде стимулювати працівників діяти в інтересах банку та не вдаватись до надмірних ризиків;
- розкриття банком інформації про корпоративне управління.

Відповідні рекомендації затверджені рішенням Правління Національного банку України від 03 грудня 2018 року №814-рш "Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації корпоративного управління в банках України", яке набрало чинності 3 грудня 2018 року.

5. Закон про захист географічних зазначень, +1 бал

змінити 403 (зовнішня торгівля) на 405 (права власності)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/123-ix#Text>

11.09.2019, *Інтерфакс-Україна*

Верховна Рада України ухвалила в першому читанні законопроект про удосконалення правового захисту географічних зазначень (№1065).

Ухвалення документа за основу підтримали на пленарному засіданні парламенту в середу 310 народних депутатів, передає кореспондент агентства "Інтерфакс-Україна".

Законопроект ухвалено на виконання Україною зобов'язань у сфері євроінтеграції в частині узгодження вимог чинного законодавства про охорону прав на географічні зазначення з нормами ЄС.

Згідно з документом, географічне зазначення - це найменування, яке ідентифікує походження товару з певного географічного місця, його особливу якість, репутацію або інші характеристики, зумовлені головним чином географічним місцем походження; при цьому хоча б один із етапів виробництва такого товару повинен здійснюватися на визначеній географічній території.

Право на державну реєстрацію географічного зазначення має об'єднання осіб, які в зазначеному географічному місці виробляють товар та/або видобувають, та/або переробляють сировину для товару. Одна фізична або юридична особа має право на реєстрацію географічного зазначення в разі, якщо вона є єдиним виробником, який хоче подати заявку на реєстрацію географічного зазначення, а географічна територія, на якій здійснюється виробництво, має характеристики, що суттєво відрізняються від прилеглих територій.

Заявка на реєстрацію може подаватися і в електронній, і в паперовій формі українською мовою і повинна містити саму заяву, специфікацію товару, документ, в якому викладено основні положення специфікації товару (найменування, опис товару, особливі правила його упаковки і маркування, а також короткий опис меж географічного місця).

Після експертизи заявки та отримання відповідного висновку щодо держреєстрації дані вносяться до Реєстру відомостей про реєстрацію географічного зазначення.

Крім того, 287 народних депутатів проголосували за скорочення наполовину терміну підготовки законопроекту №1065 до другого читання.

Як повідомлялося, Міністерство аграрної політики та продовольства затвердило перелік пріоритетних географічних зазначень, над реєстрацією яких працюватиме проект ЄС "Географічні вказівки в Україні". Зокрема, першими українськими продуктами із зареєстрованими в Україні ГЗ будуть: вино - захищена назва походження "Шабський", "Ялпуг", "Закарпаття" і "Білгород-Дністровський", сир - "Гуцульська овеча бриндзя", кавун - "Херсонський кавун", черешня - "Мелітопольська черешня", мед - "Карпатський мед".

6. Затверджено порядок безвиїзного нагляду за учасниками небанківського ринку, +1 бал

змінити 401 (регулювання бізнесу) на 302 (ринки капіталу та небанківські фінансові установи)

https://bank.gov.ua/admin_uploads/law/28122020_169.pdf

30.12.2020, НБУ

Національний банк затвердив порядок здійснення безвиїзного нагляду за учасниками ринків небанківських фінансових послуг. Це дозволить регулятору ефективно та системно здійснювати безвиїзний нагляд, отримувати актуальну інформацію про ринок, запобігати правопорушенням та своєчасно комунікувати з учасниками ринку. У липні 2020 року з набранням чинності закону про «спліт» Національний банк отримав повноваження зі здійснення безвиїзного нагляду за діяльністю учасників ринків небанківських фінансових послуг. Оскільки раніше спеціальний нормативно-правовий акт з питань безвиїзного нагляду був відсутній, Національний банк вирішив врегулювати цей процес у єдиному документі. Об'єктами безвиїзного нагляду є:

- небанківські фінансові установи;
- надавачі фінансових послуг, які не є фінансовими установами;
- посередники на ринках фінансових послуг;
- фізичні особи-підприємці – надавачі фінансових послуг;
- постійні представництва у формі філій іноземних страхових компаній;
- небанківські фінансові групи.

Під час безвиїзного нагляду Національний банк здійснюватиме моніторинг діяльності учасників ринку. Аналізуватиметься звітність, документи, операції та інша отримана офіційна інформація. Національний банк здійснюватиме безвиїзний нагляд на постійній (регулярній) основі. Для цього Національний банк регулярно оцінюватиме загальний фінансовий стан, результати діяльності та якості корпоративного управління, системи внутрішнього аудиту й управління ризиками, дотримання обов'язкових нормативів та інших вимог. Для обговорення питань, що можуть виникнути під час безвиїзного нагляду, з власниками істотної участі та керівниками учасників ринку можуть бути проведені зустрічі.

Відповідне Положення про порядок безвиїзного нагляду затверджене постановою Правління Національного банку від 28 грудня 2020 року № 169. Постанова набирає чинності з 31 грудня 2020 року. Звіт про базове відстеження результативності регуляторного акта

7. На ринку фінансового лізингу з'являться нові правила для надавачів супровідних послуг, +0,8 бали

змінити 401 (регулювання бізнесу) на 302 (ринки капіталу та небанківські фінустанови)

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_29122021_156

31.12.2021, НБУ

Національний банк України ухвалив нові правила для надавачів супровідних послуг на ринку фінансового лізингу. Йдеться про вимоги до двох категорій осіб: надавачів посередницьких послуг (агентів), які укладають договори від імені лізингодавця, надають консультаційні чи експертно-інформаційні послуги, та осіб, які залучаються для допоміжних послуг (наприклад, ремонту та страхування майна, яке передається у лізинг тощо). Нові правила для агентів та надавачів допоміжних послуг сприятимуть підвищенню їх якості, прозорості інформації для споживачів і захисту їхніх прав та інтересів. Зокрема, для надання послуг за участю агента лізингодавцеві слід враховувати таке:

- договір між лізингодавцем та агентом повинен включати повний перелік завдань, які виконуватиме агент, порядок розрахунку за його послуги, строк дії договору тощо;
- внутрішні правила лізингодавця повинні передбачати особливості надання послуг за участю агента;
- лізингодавці зобов'язані розміщувати інформацію про агентів на власному вебсайті.

Агентами можуть бути резиденти України, які мають бездоганну ділову репутацію, повну цивільну дієздатність та знають законодавство про фінансовий лізинг, про захист прав споживачів фінпослуг та про захист персональних даних у межах необхідних для виконання переданих йому лізингодавцем повноважень. Надавачами допоміжних послуг натомість можуть бути будь-які особи, що мають право надавати такий вид послуг. Наприклад, щоб страхувати майно, потрібно мати статус страховика. Крім того, кількість працівників та обладнання повинна бути достатньою для надання таких послуг. Щоб забезпечити для споживачів лізингових послуг прозору інформацію, лізингодавці повинні визначити перелік надавачів допоміжних послуг, вартість яких включається до лізингового платежу чи сплачується додатково. Цей перелік, якщо він не визначений в договорі, лізингодавці повинні публікувати на власному вебсайті.

Зазначені зміни передбачені постановою Правління Національного банку від 29 грудня 2021 року № 156 "Про затвердження Положення про впорядкування діяльності з надання супровідних послуг на ринку фінансового лізингу"(посилання). Документ набирає чинності з 1 січня 2022 року.

8. Порядок використання (реалізації) частини видобутого природного газу, що залишається у власності держави відповідно до угоди про розподіл продукції (УРП), +2,25 бали

змінити 405 (права власності) на 501 (енергетична незалежність)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/169-2024-%D0%BF#Text>

09.02.2024, Українська енергетика

Кабінет міністрів затвердив Порядок використання або реалізації частини виробленої продукції, зокрема природного газу, що залишається у власності держави відповідно до угоди про розподіл продукції.

Порядок визначає взаємовідносини між інвестором, Державною службою геології та надр України, що є уповноваженим органом з питань реалізації угод про розподіл продукції, та дочірньою компанією "Газ України" акціонерного товариства "НАК "Нафтогаз України".

При цьому "Газ України" визначена уповноваженою особою на здійснення всіх дій з вуглеводнями у разі відбору належної державі Україна частки у прибуткових вуглеводнях у натуральній формі в рамках виконання укладених угод про розподіл вуглеводнів, у процесі реалізації частини виробленої продукції, розподіленої згідно з угодою про розподіл продукції (природного газу), що залишається у власності держави в натуральній формі.

Окрім того, уряд визнав такою, що втратила чинність, постанову КМУ від 28 квітні 2000 року №741 "Про використання частини виробленої продукції, що залишається у власності держави відповідно до угод про розподіл продукції".

Виконавчий директор Асоціації газовидобувних компаній України Артем Петренко назвав сьогоднішнє рішення уряду важливим кроком у роботі угод про розподіл продукції. На його думку, Порядок передбачає зрозумілий і прозорий механізм реалізації державної частки продукції. На практиці це дасть змогу ефективно розподіляти ресурс, завдяки чому Україна отримуватиме ще більшу вигоду від підписаних угод.

Він пояснив, що згідно з прийнятим актом, інвестори передають ДК "Газ України" НАК "Нафтогаз України" видобуту продукцію у відповідних пропорціях, визначених в укладених УРП. Далі ДК продаватиме цей газ на ліцензованій товарній біржі у відкритий і прозорий спосіб. Усі отримані від реалізації кошти будуть перераховані до державного та місцевого бюджетів, на території яких розташована відповідна ділянка надр.

Таким чином, не лише Україна, а й територіальні громади отримають кошти від працюючих УРП для реалізації важливих соціальних ініціатив.

"Для нашої держави проекти УРП – новий і доволі складний механізм, адже ніколи раніше ми його не застосовували, а відтак не маємо практичного досвіду. І на сьогодні вуглеводневі угоди є першопрохідцями у цьому процесі. Крок за кроком держава й видобувники напрацьовують і в усіх деталях відточують робочу й ефективну систему для того, щоб УРП працювали чітко, стабільно та зрозуміло для всіх учасників", – зазначив Артем Петренко.

Як повідомляла "Українська енергетика", у травні 2022 року Кабмін уповноважив компанію "Газ України" здійснювати всі дії з вуглеводнями в разі їх відбору в рамках виконання угод про розподіл продукції.

У березні 2024 року очікується підписання угод про розподіл продукції між "Укрнафтою" і потенційними інвесторами. У жовтні 2023 року "Укрнафта" оголосила, що пропонує 21 родовище в спільну розробку й запрошує інвестиційні та видобувні компанії до співпраці. Станом на кінець 2023 року у списку зацікавлених було 45 компаній, з них 27 підписали договір про нерозголошення та активно вивчали документацію.

9. Закон про скорочення переліку випадків, коли землю державної або комунальної власності можуть здати в оренду не на земельних торгах, +2 бали

залишити 402 (конкурентна політика), код 199 (інше в держуправлінні) змінити на код 105 (державна власність)

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1012-viii#Text>

18.02.2016 Інтерфакс-Україна

Верховная Рада сократила перечень случаев, когда земельные участки государственной или коммунальной собственности, либо права на них продают не на земельных торгах.

Как передает корреспондент агентства "Интерфакс-Украина", соответствующий законопроект № 2279 о внесении изменений в Земельный кодекс относительно проведения земельных торгов во втором чтении и в целом на заседании парламента в четверг поддержали 228 народных депутатов.

Согласно принятым изменениям, из ч.2 ст.134 кодекса об обязательности продажи земельных участков государственной и коммунальной собственности или прав на них на земельных торгах сокращен перечень случаев, когда земельные участки ли права на них продают не на конкурентном основании.

"Я очень рад, что, наконец, удалось принять законопроект, за принятие которого нам пришлось бороться почти год. Соппротивление со стороны людей, которые покрывают земельные схемы и делают свои состояния на земельной коррупции, было просто сумасшедшее", - сообщил агентству "Интерфакс-Украина" один из авторов законопроекта, народный депутат Олег Кулинич.

По его словам, в последние несколько лет очень распространена практика, когда подставные лица получали земельные участки без аукционов якобы для занятия фермерством, а затем передавали их в обработку крупным агрохолдингам.

Кроме того, закон устраняет проблемы в законодательном регулировании процедуры проведения земельных торгов.